

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТР

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

СПРАВКА ЗА ИНОВАЦИОННАТА ДЕЙНОСТ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО ПРЕЗ ПЕРИОДА 2018 - 2020 ГОДИНА

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО Е СПРАВКАТА ДА БЪДЕ ПОПЪЛНЕНА ОТ МЕНИДЖЪРСКИЯ ЕКИП НА ПРЕДПРИЯТИЕТО!

Предприятията, които са част от група предприятия, трябва да попълнят данни, отнасящи се само за тяхното предприятие, а не за цялата група.

(Моля, отбележете Вашите отговори с „X“)

РАЗДЕЛ А. СТРАТЕГИИ И БИЗНЕС СРЕДА

A.1. Каква е била степента на значимост на следните стратегии за икономическите резултати на Вашето предприятие през последните три години (2018 - 2020)?

Стратегии	Степен на значимост			Няма значимост
	висока	средна	ниска	
1. Усъвършенстване на съществуващи стоки и услуги				
2. Въвеждане на нови стоки и услуги				
3. Предлагане на ниски цени (ценово лидерство)				
4. Предлагане на високо качество (лидерство в качеството)				
5. Предлагане на широка гама от стоки и услуги				
6. Предлагане на една или малко на брой ключови стоки и услуги				
7. Удовлетворяване потребностите на утвърдени групи клиенти				
8. Достигане до нови групи клиенти				
9. Предлагане на стандартни стоки и услуги				
10. Намиране на специфични решения за клиента				

A.2. До каква степен изброените характеристики описват предизвикателствата, пред които е било изправено Вашето предприятие през последните три години (2018 - 2020)?

Характеристики	Степен на приложимост			Неприложимо
	напълно приложимо	частично приложимо	малко приложимо	
1. Предлаганите от Вашето предприятие стоки и услуги оставят бързо				
2. Бъдещото технологично развитие е трудно предвидимо				
3. Стоките и услугите на Вашите конкуренти лесно могат да заменят тези, предлагани от Вашето предприятие				
4. Появата на нови конкуренти сериозно заплашва пазарната позиция на Вашето предприятие				
5. Действията на Вашите конкуренти са трудно предвидими				
6. Промените в търсенето са трудно предвидими				
7. Наличие на силна конкуренция от чужбина				
8. Повишаването на цените води до загуба на клиенти				

A.3. През последните три години (2018 - 2020) Вашето предприятие предлагало ли е някои от следните видове стоки и услуги, за да задоволи изискванията на потребителите?

Потребителят може да бъде крайния клиент или предприятие, което използва продукта като сировина (междинен продукт).

1. Стоки и услуги, създадени съвместно с потребителите, т.е. потребителите са имали активна роля при създаването на идеята, дизайна и разработването на продуктите (съвместно създаване)*	Да	Не
2. Стоки и услуги, разработени специално за задоволяване на конкретни нужди на потребителите (персонализиране)*		
3. Стандартни стоки и услуги, предлагани на различни потребители		

* Разликата между „персонализиране“ и „съвместно създаване“ е тази, че при персонализирането, предприятието създава дизайн и разработва продукта само, а при съвместното създаване - заедно с потребителя.

A.4. През последните три години (2018 - 2020) Вашето предприятие използвало ли е някой от следните методи за защита на интелектуална собственост?

	Да	Не
1. Заявка за патент		
2. Регистрация на права върху промишлен дизайн		
3. Регистрация на търговска марка		
4. Авторско право		
5. Търговска тайна		

A.5. През последните три години (2018 - 2020) Вашето предприятие осъществявало ли е:

	Да	Не
1. Представяне на договорна лицензия за използване на права на интелектуална собственост		
2. Продажба (или прехвърляне) на права на интелектуална собственост		
3. Размяна на права на интелектуална собственост (напр. насрещна лицензия)		

A.6. През последните три години (2018 - 2020)* Вашето предприятие осъществявало ли е покупка или придобиване на договорна лицензия за използване на патент или други права на интелектуална собственост от:

	Да	Не
1. Предприятия и физически лица		
2. Публични научноизследователски организации, университети и други висши училища		

*Периодът 2018 - 2020 година се отнася за времето на покупка или придобиване на патентите или правата на интелектуална собственост, а не за периода на използването им.

A.7. През последните три години (2018 - 2020) Вашето предприятие закупувало ли е машини, оборудване и софтуер за:

	Да	Не
1. Съществуваща или усъвършенствана технология, която е била използвана преди това във Вашето предприятие		
2. Нова технология, която не е била използвана преди това във Вашето предприятие		

A.8. Каква е била степента на значимост на изброените фактори свързани с климатичните промени за дейността на Вашето предприятие през последните три години (2018 - 2020)?

Фактори	Степен на значимост			Няма значимост
	висока	средна	ниска	
1. Правителствени политики и мерки, свързани с изменението на климата				
2. Повишаване на потребителското търсене на продукти, които допринасят за смекчаване или адаптиране към изменението на климата (напр. нисковъглеродни продукти)				
3. Увеличаване на разходите в резултат от изменението на климата (напр. по-високи застрахователни такси, по-високи цени на водата)				
4. Въздействие на екстремните метеорологични условия (напр. причинени щети)				

РАЗДЕЛ Б. ИНОВАЦИИ

Продуктовата иновация представлява реализирането на пазара на нова или усъвършенствана стока или услуга, която се различава значително от предишните стоки и услуги на Вашето предприятие. Към продуктовите иновации се отнасят и значителните промени в дизайна на стоките. Не трябва да се отчитат като продуктови иновации обикновените препродажби на нови стоки и чисто естетическите промени на стоките.

Б.1. През последните три години (2018 - 2020) Вашето предприятие реализирало ли е на пазара:		Да	Не
1. Нови или усъвършенствани стоки			
2. Нови или усъвършенствани услуги			

(Ако отговорът на Б.1.1 и на Б.1.2 е „Не“, моля, преминете на Въпрос Б.5.)

Б.2. През последните три години (2018 - 2020) Вашето предприятие реализирало ли е на пазара иновационни продукти (стоки и услуги), които са:		Да	Не
1. Нови за Вашия пазар - стоки и услуги, които не са били предлагани преди това от никой от Вашите конкуренти			
2. Нови само за предприятието Ви - идентични или сходни стоки и услуги, които вече са били предлагани от Вашите конкуренти			

Б.3. Посочете какъв дял от общия оборот* на Вашето предприятие за 2020 г. се дължи на:		%
1. Нови или усъвършенствани стоки и услуги през периода 2018 - 2020 г. - нови за Вашия пазар		%
2. Нови или усъвършенствани стоки и услуги през периода 2018 - 2020 г. - нови само за предприятието Ви		%
3. Непроменени или само незначително модифицирани стоки и услуги през периода 2018 - 2020 година (вкл. препродажби на нови продукти, закупени от други предприятия)		%
4. Оборот за 2020 г. общо (1+2+3) = 100%		100 %

* За кредитните институции оборотът съответства на приходите от лихви и други подобни приходи, а за застрахователните дружества - на стойността на брутните премии.

Б.4. Кой е разработил тези иновационни продукти (стоки и услуги)?		(Възможен е повече от един отговор)
1. Вашето предприятие самостоятелно		
2. Вашето предприятие съвместно с други предприятия и организации*		
3. Вашето предприятие чрез приспособяване и модифициране на стоки и услуги, първоначално разработени от други предприятия и организации*		
4. Други предприятия и организации*		

* Включват се самостоятелни предприятия, както и други предприятия от Вашата група (филиали, дъщерни предприятия, главен офис и други). Организациите включват университети, научноизследователски институти, нетърговски организации и други.

Бизнес процесовата иновация представлява внедряването в предприятието на нов или усъвършенстван бизнес процес за една или повече бизнес функции, който се различава значително от предишните бизнес процеси във Вашето предприятие.

Б.5. През последните три години (2018 - 2020) Вашето предприятие внедрило ли е някои от следните видове нови или усъвършенствани бизнес процеси?		Да	Не
1. Методи за производство на стоки и предоставяне на услуги			
2. Методи за снабдяване, доставка и разпространение			
3. Методи за комуникация и обработка на информация			
4. Методи за счетоводно отчитане и други административни дейности			
5. Бизнес практики за организиране на работния процес и взаимоотношенията с други предприятия и организации			
6. Методи за организация на работата, свързани с разпределение на отговорностите, вземане на решения и управление на човешките ресурси			
7. Маркетингови методи за промотиране, опаковане, ценообразуване, продуктов пласмент и обслужване след продажбата			

(Ако сте отговорили на всички редове на Въпрос Б.5 с „Не“, моля, преминете на Въпрос Б.7.)

Б.6. Кой е разработил тези иновационни процесии?		(Възможен е повече от един отговор)
1. Вашето предприятие самостоятелно		
2. Вашето предприятие съвместно с други предприятия и организации*		
3. Вашето предприятие чрез приспособяване и модифициране на процеси, първоначално разработени от други предприятия и организации*		
4. Други предприятия и организации*		

* Включват се самостоятелни предприятия, както и други предприятия от Вашата група (филиали, дъщерни предприятия, главен офис и други). Организациите включват университети, научноизследователски институти, нетърговски организации и други.

Иновационната дейност включва всички развойни, финансови и търговски дейности, осъществени от предприятието с цел въвеждане на инновации.

Научноизследователската и развойна дейност (НИРД) включва всяка творческа и систематична работа, която се провежда с цел да се увеличи обемът на знанията, включително познанието за човека, културата и обществото, както и за разработването на нови приложения на наличните знания.

Б.7. През последните три години (2018 - 2020) Вашето предприятие осъществявало ли е някоя от следните инновационни дейности?

Научноизследователска и развойна дейност (НИРД)

1. НИРД, извършена във Вашето предприятие
  - 1.1. Постоянно (във Вашето предприятие има постоянно назначен персонал, зает с НИРД)
  - 1.2. През част от периода 2018 - 2020 година
2. НИРД, възложена чрез договор на други предприятия и организации (включително предприятия от Вашата група)

Иновационни дейности, които не са довели до въвеждане на инновации през последните три години (2018 - 2020)

3. Незавършена инновационна дейност в края на 2020 г., която ще продължи през 2021 година
4. Прекратена преди да е завършена инновационна дейност, независимо дали има планове за възобновяването ѝ по-късно
5. Завършена инновационна дейност в края на 2020 г., която не е довела до въвеждане на инновации (напр. касае само част от нов или усъвършенстван продукт или бизнес процес, или пък реализирането на пазара на продукта и внедряването на процеса е предвидено за по-късно)

Да	Не

(Ако сте отговорили на всички редове на Въпроси Б.1. и Б.5. и Б.7. с „Не“, моля, преминете на Въпрос Б.9.)

Б.8. Какви разходи е направило Вашето предприятие само през 2020 г. за инновации и НИРД?

(Хил. лв.)

1. НИРД, извършена във Вашето предприятие (включват се текущите разходи и разходите за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи, предназначени за НИРД)
2. НИРД, възложена чрез договор на други предприятия и организации (включително предприятия от Вашата група)
3. Всички други разходи за инновации* (с изключение на разходите за НИРД)

в това число:

  - 3.1. Разходи за персонал, зает с инновации във Вашето предприятие
  - 3.2. Разходи за услуги, материали и консумативи за инновации
  - 3.3. Разходи за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи (машини, оборудване, софтуер, права на интелектуалната собственост, сгради и др.) свързани с инновациите
4. Разходи - общо (1+2+3)

* Включват се разходите за инновационни дейности (с изключение на НИРД) за:

- Придобиване на машини, оборудване, софтуер, права на интелектуалната собственост и сгради, свързани с инновационните дейности;
- Придобиване на външи знания, свързани с инновационните дейности, например патенти, лицензи и търговски марки;
- Дизайн на продуктите (стоки и услуги), подготовка на производството/разпространението, свързано с инновационните дейности;
- Обучение и професионално развитие, свързано с инновационните дейности, например обучение на служителите или продължаващо образование;
- Маркетингови дейности пряко свързани с инновациите, включително пазарни проучвания.

Б.9. През последните три години (2018 - 2020) Вашето предприятие опитвало ли се е да получи някой от следните видове финансиране?

Опит за получаване на финансиране

Ако Вашето предприятие е получило финансиране, използвало ли го е изцяло или частично за НИРД или за други инновационни дейности?

Да   Не

	Да, успешно получено финансиране	Да, но не-получено финансиране	Не
1. Капиталово финансиране (финансиране, предоставено в замяна на дял от собствеността на предприятието)			
2. Дългово финансиране (финансиране, което предприятието трябва да възстанови)			

Б.10. През последните три години (2018 - 2020) Вашето предприятие получавало ли е финансова подкрепа?

Включва се финансовата подкрепа под формата на помощи, субсидирани заеми и гаранции по заеми.

Не се включват приходите по договори за обществени поръчки в публичния сектор*.

		Да	Не
1. От институции на местното управление			
2. От институции на държавното управление			
3. Рамкова програма за научни изследвания и инновации „Хоризонт 2020“			
4. Друга финансова подкрепа от институции на ЕС			

* Публичният сектор включва: органите на държавната и местната власт, държавни институции и бюджетни организации, училища, болници и публични предприятия, доставчици на услуги като транспорт, енергетика, водоснабдяване и други.

Ако Вашето предприятие е получило финансова подкрепа, използвало ли я е изцяло или частично за НИРД или за други инновационни дейности?

Да	Не

Б.11. През последните три години (2018 - 2020) Вашето предприятие използвало ли е данъчни кредити или облекчения за:

1. НИРД или други инновационни дейности	Да	Не
2. Други дейности	Да	Не

Б.12. През последните три години (2018 - 2020) Вашето предприятие сътрудничило* ли си е с други предприятия и организации за осъществяване на:

1. Научноизследователска и развойна дейност (НИРД)	Да	Не
2. Инновационни дейности (с изключение на НИРД)	Да	Не
3. Други дейности	Да	Не

* Сътрудничеството представлява активно участие в съвместни проекти, които се осъществяват заедно с други предприятия и организации. Не е необходимо партньорите в сътрудничеството да имат търговска изгода. Обикновеното наемане на работна сила, без активно участие в съвместни проекти, не се счита за сътрудничество.

(Ако отговорът на Б.12.1 и Б.12.2 е „Не“, моля, преминете на Въпрос Б.14.)

Б.13. Посочете вида и местонахирането на Вашите партньори в инновационната дейност.

(Възможен е повече от един отговор)

Партньори	България	Държави от ЕС* и ЕАСТ**	Други държави
1. Предприятия, извън Вашата група предприятия			
1.1. Консултанти, предприятия с основна дейност НИРД и частни научноизследователски институти			
1.2. Доставчици на оборудване, материали, компоненти и софтуер			
1.3. Клиенти и потребители			
1.4. Конкурентни предприятия			
1.5. Други предприятия			
2. Предприятия от Вашата група предприятия			
3. Университети и други висши училища			
4. Държавни научноизследователски институти			
5. Клиенти и потребители от публичния сектор***			
6. Организации с нестопанска цел			

* Държавите - членки на ЕС включват: Австрия, Белгия, Хърватия, Кипър, Чехия, Дания, Естония, Финландия, Франция, Германия, Гърция, Унгария, Италия, Ирландия, Латвия, Литва, Люксембург, Малта, Нидерландия, Полша, Португалия, Румъния, Словения, Словакия, Испания и Швеция.

** Държавите - членки на Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ) са: Исландия, Лихтенщайн, Норвегия и Швейцария.

*** Публичният сектор включва: органите на държавната и местната власт, държавни институции и бюджетни организации, училища, болници и публични предприятия, доставчици на услуги като транспорт, енергетика, водоснабдяване и други.

Б.14. Посочете по какъв начин нормативната уредба е повлияла на иновационната дейност на Вашето предприятие през последните три години (2018 - 2020).

(Възможен е повече от един отговор)

Норматива уредба в областта на:	Иницииране или улесняване на иновационната дейност	Възпрепятстване въвеждането на иновации; затрудняване на иновационната дейност; увеличаване на разходите за иновации	Няма влияние
1. Безопасност на продуктите, защита на потребителя			
2. Опазване на околната среда			
3. Защита на интелектуалната собственост			
4. Данъци			
5. Заетост, трудова безопасност и социални дейности			
6. Регламент за защита на данните			

Б.15. Каква е била степента на значимост на изброените фактори, възпрепятствали стартирането или затруднили осъществяването на иновационната дейност на Вашето предприятие през последните три години (2018 - 2020)?

Фактори	Степен на значимост			Няма значимост
	висока	средна	ниска	
1. Липса на вътрешно финансиране за иновации				
2. Липса на кредити или на фондове за дялово инвестиране				
3. Трудности при получаване на държавни помощи или субсидии за иновации				
4. Твърде високи разходи за иновации				
5. Липса на квалифициран персонал във Вашето предприятие				
6. Липса на партньори за сътрудничество				
7. Липса на достъп до външни знания				
8. Несигурно пазарно търсене на Вашите идеи за иновации				
9. Твърде сърдена конкуренция на Вашия пазар				
10. Други приоритети на Вашето предприятие				

Иновации с екологични ползи

Иновацията с екологични ползи представлява реализирането на пазара на нов или усъвършенстван продукт и/или внедряването в предприятието на нов или усъвършенстван бизнес процес, който оказва позитивно или по-малко негативно влияние върху околната среда, в сравнение с предишните продукти или бизнес процеси. Екологичната полза може да бъде основната цел на иновацията или страничен ефект от други цели. Екологичната полза от дадена иновация може да бъде идентифицирана, както в процеса на производство на стоки и услуги от предприятието, така и на етапа на следпродажбеното използване на стоката и услугата от крайния потребител. Крайният потребител може да бъде физическо лице, друго предприятие, правителството и други.

Б.16. През последните три години (2018 - 2020) Вашето предприятие осъществявало ли е иновации, свързани с някоя от следните екологични ползи, и ако да, техният принос за опазване на околната среда бил ли е значителен?

Екологични ползи	Да, със значителен принос	Да, но с незначителен принос	Не
Екологични ползи в рамките на Вашето предприятие			
1. Намаляване на количеството материали и вода, използвани за производството на единица продукция			
2. Намаляване използването на енергия или на т.нар. „въглеродна следа“ (намаляване на общото отеляно количество емисии парникови газове)			
3. Намаляване на шума и замърсяването на почвата, водата и въздуха			
4. Подмяна на част от използваните материали с по-малко замърсяващи и по-малко опасни заместители			
5. Подмяна на част от енергията от изкопаеми горива с енергия от възобновяеми енергийни източници			
6. Рециклиране на отпадъците, водата и материалите за собствена употреба или продажба			
Екологични ползи при потреблението или използването на стоката или услугата от крайния потребител			
7. Намаляване използването на енергия или на т.нар. „въглеродна следа“			
8. Намаляване на шума и замърсяването на почвата, водата и въздуха			
9. Улесняване рециклирането на продукта след излизането му от употреба			
10. Удължаване на жизнения цикъл на продукта посредством производството на по-дълготрайни и по-здрави продукти			

(Ако сте отговорили на всички редове на Въпрос Б.16 с „Не“, моля, преминете на Въпрос В.1.)

Б.17. Каква е била степента на значимост на изброените фактори, които са довели до решението Вашето предприятие да реализира иновации с екологични ползи през последните три години (2018 - 2020)?

Фактори	Степен на значимост			Няма значимост
	висока	средна	ниска	
1. Съществуваща нормативна база за опазване на околната среда				
2. Съществуващи данъци, такси и плащания за опазване на околната среда				
3. Нормативна база за опазване на околната среда или такси, свързани със замърсяването, които очаквате да бъдат приети в бъдеще				
4. Държавни помощи, субсидии или други финансови стимули за екологични иновации				
5. Съществуващо или очаквано пазарно търсене на екологични иновации				
6. Подобряване репутацията на Вашето предприятие				
7. Доброволни действия и инициативи за опазване на околната среда, като добра практика във Вашия икономически сектор				
8. Високи разходи на енергия, вода и материали				
9. Необходимост да се отговори на изискванията на договори за обществени поръчки				

РАЗДЕЛ В. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРЕДПРИЯТИЕТО

В.1. За 2020 г. приблизително какъв процент от заетите лица във Вашето предприятие са имали висше образование?

1.	0%	
2.	от 1% до 4.9%	
3.	от 5% до 9.9%	
4.	от 10% до 24.9%	
5.	от 25% до 49.9%	
6.	от 50% до 74.9%	
7.	75% и повече	

В.2. Посочете какъв дял от оборота на Вашето предприятие за 2020 г. се дължи на:

1. Клиенти от България	%
2. Клиенти от държави - членки на ЕС* и ЕАСТ**	%
3. Клиенти от други държави	%
4. Оборот за 2020 г. общо (1+2+3) = 100%	100 %

*Държавите - членки на ЕС включват: Австрия, Белгия, Хърватия, Кипър, Чехия, Дания, Естония, Финландия, Франция, Германия, Гърция, Унгария, Италия, Ирландия, Латвия, Литва, Люксембург, Малта, Нидерландия, Полша, Португалия, Румъния, Словения, Словакия, Испания и Швеция.

**Държавите - членки на Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ) са: Исландия, Лихтенщайн, Норвегия и Швейцария.

В.3. Какви разходи е направило Вашето предприятие само през 2020 г. за следните дейности?

1. Маркетинг, изграждане на бранд, реклама	(Хил. лв.)
2. Обучение на Вашия персонал (включително заплатите на персонала, докато е бил обучаван)	
3. Дизайн на продуктите	
4. Разработване на софтуер, база данни и анализ на данни	
5. Регистриране на собствени права на интелектуална собственост (ПИС); закупуване на лиценз за използване на чужди ПИС	

B.4. През 2020 г. Вашето предприятие било ли е част от група предприятия*?Да Не **Ако отговорът е „Не“, попълването на въпросника приключва!****1. Ако отговорът е „Да“, посочете в коя държава се намира главният офис .....**Код по ISO   Да Не **2. Ако главният офис е в България, всички предприятия от групата ли се намират в България?**

* Група предприятия представлява обединение на две или повече предприятия под обща собственост. Всяко от предприятията в групата може да обслужва различни пазари, с национални или местни дъщерни дружества, или да обслужва различни продуктови пазари. Главният офис също е част от групата предприятия, като неговото местонахождение може да бъде на територията на друга държава.

B.5. През последните три години (2018 - 2020) Вашето предприятие било ли е ангажирано с други предприятия от Вашата група в някоя от следните дейности?**(Възможен е повече от един отговор)**

Дейности	Да, друго предприятие в България	Да, друго предприятие в чужбина	Не
Получаване от други предприятия от Вашата група на:			
1. Технически знания*			
2. Финансови ресурси			
3. Персонал			
4. Преместване на дейности във Вашето предприятие от други предприятия от Вашата група			
Предоставяне на други предприятия от Вашата група на:			
5. Технически знания*			
6. Финансови ресурси			
7. Персонал			
8. Преместване на дейности от Вашето предприятие в други предприятия от Вашата група			

* Техническите знания включват всички знания, необходими за решаването на технически проблеми в производствения процес. Не се включват общите знания, които не са необходими за решаването на конкретен технически проблем.

B.6. През последните три години (2018 - 2020) Вашето предприятие опитвало ли се е да получи заеми от предприятия от Вашата група?

	Да, успешно получени заеми	Да, но не-получени заеми	Не
1. Опит за получаване на заеми от предприятията от Вашата група			

B.7. Ако през последните три години (2018 - 2020) Вашето предприятие е получило заеми от предприятията от Вашата група, използвало ли ги е изцяло или частично за НИРД или за други инновационни дейности?Да Не Дата:

Ръководител:

Съставител:

(име, презиме, фамилия)

(подпись)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(телефон)